

TOBIAS ANDERSSON

Britta Lindberg

Fan Johansson

Alfred Aksal & Lina Bäcklund

SOFIA VAN BEEK

Malin Lu

KOLLEKTIVET

Sara och Mia Olsson

Johan Hellqvist

KOLLEKTIVET - ETT SPEL OM INFLYTANDE

KOLLEKTIVET

- ETT SPEL OM INFLYTANDE

Om materialet

Spelet har utvecklats i flera steg och i samråd med Pedagogiskt Centrum, Kommittén för EU-debatt (nedlagd 2007), Myndigheten för Skolutveckling (nedlagd 2008), EU-upplysningen samt Internationella Programkontoret.

Version 5.0

Design: Anders Pettersson, Dennis Poirier och Åsa Thörne Adrianzon.

Texter och material: Anders Pettersson, Dennis Poirier, Åsa Thörne Adrianzon, Gustaf Löfgren, Kristin Rådesjö, Carl Heath, Johan Linder, Ville Haikonen och Sofia Reimer.

Omarbetning 2012: Sofia Reimer.

PEDAGOGISKT CENTRUM - GR UTBILDNING

Pedagogiskt Centrum vid GR Utbildning är en del av Göteborgsregionens Kommunalförbund och en ledande aktör inom skolutvecklingsfrågor. Med ett unikt fokus på informations- och kommunikationsteknologi (IKT), upplevelsebaserat lärande och entreprenörskap i skolan möter Pedagogiskt Centrum dagligen både elever och pedagogisk personal i samtliga skolformer och utför utbildnings- och utvecklingsinsatser runtom i landet. Pedagogiskt Centrum har mångårig erfarenhet av EU-undervisning genom upplevelsebaserade aktiviteter, metodutveckling och kompetensutvecklingsinsatser.

Läs mer på www.pedagogisktcentrum.se.

INTERNATIONELLA PROGRAMKONTORET

Internationella programkontoret är en statlig myndighet som arbetar för att höja kvaliteten inom utbildningsområdet genom att ge förutsättningar för människor att delta i internationellt utbyte och samarbete. Genom myndighetens program och aktiviteter kan skolor, universitet, företag, organisationer och enskilda individer delta i allt från internationella samarbetsprojekt till praktik och studier utomlands. Internationella programkontoret kan ge det stöd som behövs, ekonomiskt och erfarenhetsmässigt, för att kunna komma igång.

Läs mer på www.programkontoret.se.

SAMMANFATTNING

Kollektivet är ett rollspel som behandlar några av EU:s framtidsfrågor och utmaningar. Eleverna får anta roller som medlemmar boendes i ett kollektiv och tillsammans ska de lösa olika problem som de ställs inför – allt från ekonomisk hushållning till gemensamma trivselregler. De frågeställningar som kollektivet brottas med återfinns på europeisk nivå, vilket ger en bra grund för en efterföljande diskussion och fördjupad förståelse kring EU och dess medlemsländer.

Tid: 60 min

Antal elever: 15–20

Målgrupp: Elever på gymnasiet eller grundskolans senare år. De bör ha grundläggande kunskaper om EU för att få ut så mycket som möjligt av övningen.

Syfte

Syftet med Kollektivet är att öka elevernas intresse och kunskap kring EU-relaterade frågor, samt öka deras medvetenhet om vilka utmaningar EU står inför. Kollektivet låter även eleverna öva sig i aktiva ställningstaganden samt utveckla deras förmåga att se EU-relaterade problem ur olika perspektiv.

ÖVERSIKT

LÄRARHANDLEDNING	4
Råd till handledaren	4
Om problemen	5
Förberedelser	5
Genomförande	6
Efterdiskussion.....	7
Överblick roller	13
BILAGOR (finns för utskrift på CD)	
Problem och regler	bilaga 1
Roller	bilaga 2

LÄRARHANDLEDNING

RÅD TILL HANDEDAREN

Lärarens förberedelser

Som handledare bör du läsa igenom spelets alla delar först. Läs särskilt noga igenom lärarhandledningen för att lättare kunna hitta rätt i texten under genomförandet.

Gemensamma förberedelser

Berätta för eleverna att de skall spela ett spel, men avslöja inte spelets syfte. Det betyder att eleverna inte behöver fundera på om de gör rätt/fel och inte heller under spelets gång behöver fundera på de frågeställningar som besvaras i efterdiskussionen.

Genomförande

Under spelets genomförande är det viktigt att du som handledare är målmedveten och tydlig i alla instruktioner. Genom att ha läst igenom materialet innan genomförandet kommer du med enkelhet kunna besvara elevernas frågor under spelets gång.

Ingen grupp är den andra lik, och under genomförandet så kan oväntade saker hända. Ta eventuella avbrott med lugn och led tillbaka eleverna till spelets handling.

Bara för att en elev inte pratar mycket under spelet innebär det inte att eleven inte tar del av upplevelsen. En elev som betraktar händelsen kan lära sig lika mycket som en som deltar aktivt.

Efterdiskussion

I efterdiskussionen sker större delen av lärandet. Genom en väl genomförd efterdiskussion kan gruppen använda sina erfarenheter under övningen och lyfta dessa till ett bredare perspektiv. Efterdiskussionen ska ta tid och det är därför viktigt att avsätta tid till denna, gärna 20 minuter.

Ett förslag är att under efterdiskussionen möblera rummet så att alla sitter i en ring. Det gör att alla ser varandra och blir också en tydlig markör att spelet är slut och att gruppen nu har gått in i en ny fas.

Efterdiskussionen är indelad i tre faser:

Reflekterande

Efterdiskussionen börjar med reflektion, vilket handlar om att låta eleverna ventilera sina spontana intryck och sammanfatta sin upplevelse. Frågorna handlar om händelseförloppet, vad som var roligt, vad som var svårt och hur de upplevde olika delar av spelet. Den reflekterande fasen är viktig för att skapa ett bra underlag för senare faser i efterdiskussionen.

Tolkande

Här skall eleverna få möjlighet att problematisera och analysera händelserna under spelet och se möjlighet till alternativa utgångar beroende på förutsättningarna. Hjälp eleverna genom öppna frågor att sätta ord på sina känslor och erfarenheter som de upplevde i spelet.

Generaliserande

I generaliseringsfasen lyfts elevernas reflektioner och upplevelser av spelet till ett större perspektiv. Här kan ni diskutera och dra paralleller med händelser utanför spelet och i samhället i stort.

Det är inte ett måste att under efterdiskussionen avsluta en fas för att påbörja en annan, utan man kan vandra fritt mellan de olika faserna beroende på vart gruppen för samtalet.

Eleverna kan ställa frågor till varandra, komma med spontana synpunkter eller föra diskussionen vidare snabbare än frågorna som står uppställda. Detta händer ganska ofta och är fullt normalt. Om nödvändigt kan ni gå tillbaka till de reflekterande frågorna senare.

OM PROBLEMEN

Beroende på vilken eller vilka frågor man vill väcka kan man ge kollektivet olika problem att lösa. Du kan välja ett eller flera problem för kollektivet att lösa, beroende på tid och önskemål. Ordningen av problemen här anger inte en arbetsordning.

Problem 1 och 2 är enklare och skapar lätt diskussion mellan eleverna, och kan därför passa bättre för den som saknar erfarenhet som handledare. Problem 3 och 4 har skrivits för att göra en lösning inom rimlig tid osannolik. Avsikten med detta är att illustrera svårigheten för EU att fatta beslut på vissa områden.

Vissa av problemen som eleverna möter i Kollektivet fungerar väl i samverkan med temana i lärarhandledningen *Lär mer om EU*. Här nedan ser du vilka frågor problemen berör:

1. Rökning (miljöproblem)
2. Nyinflyttning (utvidgning)
3. Bredband (gemensam säkerhetspolitik)
4. Ekonomin (finansiering av EU)
5. Trivselregler (EU:s författning)
6. Akut hjälp till människor i nöd (asylpolitik)
7. Val till byrådet (EU-parlamentet)
8. Öppna eller låsta dörrar? (den fria rörligheten och inre marknaden, samt EU:s gränser utåt)
9. Grönsaksförsäljningen (EU:s budget, internationell handel och EU som tullunion)
10. Investeringar i kollektivets ekonomi (arbetsmarknadspolitik)
11. Loppisen (ekonomiska och monetära unionen)
12. Uppvärmning av huset (energiförsörjning)

FÖRBEREDELSE

Läs igenom spelets alla delar så att du förstår spelet. Läs särskilt noga igenom lärarhandledningen för att lättare kunna hitta rätt i texten under genomförandet.

Känn inte att du måste memorera alla roller och problem utan se till att ha handledningen med dig under genomförandet och efterdiskussionen.

Välj ut det problem eller de problem som du tänkt att eleverna ska få diskutera (Bilaga 1). Skriv ut eller kopiera upp dessa så att de finns i några exemplar.

I Bilaga 2 finns ett antal olika roller som eleverna kan anta. Välj det antal roller som behövs för gruppen. Skriv ut eller kopiera upp rollerna, samt klipp isär dem. Alla elever ska tilldelas varsin unik roll. Rollerna är medvetet skrivna så att konflikter mellan olika intressen ska uppstå under diskussionen. Givetvis är det fritt fram att konstruera egna roller.

GENOMFÖRANDE

Introduktion

Du börjar med att förklara vad kollektivet är och vad som råder där för eleverna. Berätta att:

Ett antal personer har bildat ett kollektiv och bor tillsammans i ett stort hus. De har precis flyttat ihop och då sattes ett fåtal ordningsregler upp. Kollektivets medlemmar är personer med olika yrken, bakgrund och ålder men med det gemensamt att de alla mer eller mindre är övertygande om att ett liv tillsammans har mycket att erbjuda, inte bara socialt utan även ekonomiskt. I kollektivet delas många av kostnaderna mellan medlemmarna och de försöker i allmänhet leva ihop så mycket som möjligt.

TIPS

Avslöja inte i förväg för eleverna att det rör sig om en EU-simulering - det kommer de förhoppningsvis att lista ut under övningens gång!

Fråga gärna gruppen hur kollektivet, huset och omgivning, ser ut med frågor som: Vilken färg? Trä- eller stenhus? Trädgård? Om ni gemensamt skapar en bild av kollektivet kommer detta göra att eleverna känner ett större ägandeskap av spelet.

Förklara att de nu ska anta varsin roll som boende/medlem i kollektivet. Därefter delar du ut en roll till varje elev (Bilaga 2). Låt dem välja ett namn till sin roll och göra en namnskylt som de placerar framför sig. Be dem fundera kort kring rollen och dess karaktär. Förutom det som står på deras rollkort kan de få komma på ytterligare en egenskap som deras roll innehar (detta gör att eleverna i större utsträckning kommer uppleva att de äger rollen). Betona att det är viktigt att de fattar beslut utifrån sin karaktär.

Spela spelet

Då de har levt i kollektivet ett tag så känner kollektivets medlemmar varandra då rådslaget börjar. Av den anledningen kan det vara bra att låta dem kort presentera sig för varandra muntligt. Därefter får de 1–2 fritt mingla med varandra och lära känna varandra mer utifrån sina roller.

Berätta att alla kollektivets medlemmar nu ska samlas för ett rådslag. Rådslaget är det forum där beslut fattas i kollektivet, och alla medlemmar har en röst var. Olika viktiga beslut kräver dock olika stor majoritet. Läs upp reglerna, men hänvisa också till att reglerna kommer finnas tillgängliga för dem att läsa om igen senare.

Kollektivets regler

- Allt som rör pengar kräver två tredjedelars majoritet
- Allt som rör nyinflyttningar kräver total enighet
- Alla inköp kräver två tredjedelars majoritet
- Alla trivsselfrågor (ljudnivå, rökning, sopor m.m.) kräver två tredjedelars majoritet

Förtydliga att det som inte regleras av de uppsatta reglerna får medlemmarna själva bestämma röstningsregler för. Utse även en ordförande för rådslaget.

Presentera därefter det problem du valt ut (bilaga 1). Låt eleverna diskutera och komma med förslag på lösningar till det problem de har fått. Om diskussionen inte flyter på kan man som handledare ställa "besvärliga" frågor till eleverna som lyfter fram aspekter av problemen som eleverna missat. Annars finns det en poäng att låta diskussionsfasen utformas och ledas av eleverna själva. Gruppen behöver inte nödvändigtvis hitta en lösning på det problem som presenteras för dem.

TIPS

Om eleverna fastnar i ett problem kan du tillfälligt bryta spelet för att låta dem gå utanför sina roller och diskutera vilka olika metoder som finns för att gå vidare (tillsätta en kommitté, delegera, fråga en expert, etc.)

Beroende på hur mycket tid du vill ägna åt spelet kan du lägga fram fler problem när ett rådslag genomförts. Då får kollektivet samlas för ett nytt rådslag gällande det nya problem som presenterats.

När du är nöjd med antal problem som kollektivet fått ta ställning till bryter du för efterdiskussion. Låt kollektivets medlemmar gå ur sina roller och samla in eventuella namnskyltar/namnappar. Samla eleverna i en stolsring.

EFTERDISKUSSION

1. RÖKNING

Hosta har på senare tid drabbat några av er, och ni tror att det beror på att det finns medlemmar i kollektivet som röker inomhus. Inga regler finns uppsatta kring rökvanorna men alla är medvetna om konsekvenserna.

Frågan är om rökningen begränsas?

Reflektion

- Hur uppfattade ni spelet?
- Var det roligt? Svårt? Etc.
- Hur var det att spela en roll?

Tolkning

- Vad var det huvudsakliga problemet?
- Kunde kollektivets medlemmar enas om något beslut?
- Hur resonerade ni om framtiden och rökning?
Kommer de beslut som kollektivets medlemmar fattade minska problemet?

Generalisering

Förklara (om eleverna inte redan förstått det) att diskussionen om rökning kan kopplas samman med miljöfrågor som diskuteras inom EU.

- Vilka miljöproblem finns idag i EU?
- Vilka (institutioner) inom EU diskuterar/bestämmer på det här området?
- Hur bör EU arbeta med miljöproblem i framtiden?
- Bör EU sätta upp gemensamma övergripande mål om miljön eller detaljstyra hur mycket varje land får släppa ut av varje miljöfarligt ämne?
- Vilka fördelar respektive nackdelar finns med olika lösningar?
- På vilken nivå bör miljöfrågor diskuteras inom EU? (lokalt, regionalt, nationellt eller internationellt)
- Hur kan EU samarbeta med andra delar av världen?
- Bör EU-länderna reducera sina utsläpp mer än övriga världen?
- Vilken roll bör miljöfrågorna i det framtida EU ha?

2. NYINFLYTTNING

Ett flertal olika personer har anmält att de vill flytta in i kollektivet och det finns några lediga rum i huset.

Kollektivet bör ta ställning till om ni vill att fler ska flytta in och i sådant fall vilka krav ni ska ha på personerna som flyttar in.

Reflektion

- Hur uppfattade ni spelet?
- Var det roligt? Svårt? Etc.
- Hur var det att spela en roll?

Tolkning

- Hur utvecklades diskussionen? Vilka var för respektive emot inflyttningen? Vilka argument fanns för detta?
- Kunde ni komma fram till några gemensamma krav för dem som skulle flytta in? Uppfyllde alla nuvarande medlemmar dessa krav?
- Var det svårt att fatta beslut?

Generalisering

Förklara (om eleverna inte redan förstått det) att diskussionen om inflyttningen kan kopplas samman med utvidgningsfrågor i EU.

- Vilka krav har EU satt upp för att ett land ska bli medlem i unionen? Finns det några likheter med de beslut som kollektivet fattade?
- Hur bör EU förändras om unionen får fler medlemmar? Hur ska besluten fattas (överstatlig nivå, mellanstatlig nivå etc.)?

3. BREDBAND

En person har satt upp namnlistor för att samla stöd för att dra in bredband i kollektivet. Många i kollektivet tycker att bredband är en onödig lyx och oroar sig för hur det kommer att användas – kommer medlemmarna att ladda ner olagligt material? Kommer någon att vilja porrsurfa? Behövs ett regelverk för internetanvändning? Ska man dela kostnaden för bredbanden, betala för varje timme man använder internet eller för varje gigabyte man laddar ned? Ska den som inte vill betala ändå få låna bredbandet ibland eller förbjudas att använda det?

Hur ska ni göra? Ska kollektivet dra in bredband?

Reflektion

- Hur uppfattade ni spelet?
- Var det roligt? Svårt? Etc.
- Hur var det att spela en roll?

Tolkning

- Hur utvecklades diskussionen?
- Vilka argument fanns för och emot att skaffa bredband till kollektivet?

Generalisering

Förklara (om eleverna inte redan förstått det) att diskussionen om bredbandet till exempel kan kopplas samman med frågan om ett gemensamt europeiskt försvar – vem ska betala? Vad ska en europeisk väpnad styrka användas till?

- Är detta en bra jämförelse? Om inte, varför inte?
- Vilka fördelar skulle ett gemensamt EU-försvar eller EU-armé ha? Vilka nackdelar?
- Vilka hot står Europa inför? Militära såväl som icke militära?
- Behövs en gemensam europeisk styrka?
- Vem ska i så fall betala för denna?
- Vilka uppgifter ska den ha? De flesta EU-länder är med i Nato, räcker inte det? Vad betyder det för de länder, som Sverige, som inte är med i Nato?

4. EKONOMIN

Avgiften för att vara med i kollektivet är i nuläget baserat på en komplicerad matematiskt formel där medlemmarna betalar olika mycket beroende på hur mycket pengar de tjänar samt en del andra faktorer. På sista tiden har det varit dålig uppföljning av ekonomin och ett nytt system behövs.

Hur ska det se ut?

Förslagen som finns är:

1. Medlemmarna betalar lika mycket.
2. Medlemmarna betalar efter inkomst.
3. Medlemmarna betalar efter tillgångar.
4. Medlemmarna betalar efter både inkomst och tillgångar.
5. Medlemmarna lägger alla sina pengar och tillgångar i en stor gemensam pott.
6. Medlemmarna betalar efter hur mycket de jobbar i kollektivet.
7. Medlemmarna betalar efter hur mycket mat de äter.
8. Medlemmarna betalar efter storleken på rummet de bor i.
9. En kompromiss mellan ovanstående alternativ (hur kan den se ut?)

Reflektion

- Hur uppfattade ni spelet?
- Var det roligt? Svårt? Etc.
- Hur var det att spela en roll?

Tolkning

- Hur utvecklades diskussionen?
- Vilka alternativ var aktuella? Vilka var inte aktuella?
- Vilka argument fanns för och emot de olika alternativen?
- Varför var det svårt att komma överens om ekonomin?

Generalisering

Förklara (om eleverna inte redan förstått det) att diskussionen om ekonomin kan kopplas samman om hur EU bör finansieras.

- Vilka av alternativen som gavs är realistiska ur ett EU-perspektiv?
- Vad ser vi för problem idag med det EU:s ekonomiska samarbete?
- Hur bör EU finansieras i framtiden?

5. TRIVSELREGLER

En majoritet av kollektivets medlemmar tycker att det inte ska krävas två tredjedelars majoritet när ni fattar beslut i trivselfrågor. De vill nu rösta om detta. Ni inser då att ni inte har bestämt någon metod för att ändra reglerna ni skrev upp när kollektivet grundades. Några medlemmar hävdar att total enighet borde krävas för att ändra röstningsreglerna. Ett par personer vill ha en regel som ger nyinflyttade medlemmar i kollektivet en halv röst var.

Hur ska ni hantera den här frågan? Hur stor majoritet ska krävas för att ändra reglerna? Ska man alls få ändra dem?

Reflektion

- Hur uppfattade ni spelet?
- Var det roligt? Svårt? Etc.
- Hur var det att spela en roll?

Tolkning

- Var det svårt att bestämma om beslutandet?
- Kom ni fram till några förändringar?
- Vilka regler tyckte ni var viktigast?
- Hur fördes diskussionen? Fanns det medlemmar som krävde enighet?

Generalisering

Förklara (om eleverna inte redan förstått det) att diskussionen om beslutsregler kan kopplas till de fördrag som ligger till grund för EU och till den europeiska konstitutionen.

- Diskutera EU:s regler för beslut.
- Kan beslutsgången bli mer demokratisk? Eller är den redan tillräcklig?
- Skulle EU:s regler passa för en union med 40 medlemsländer? Gör det någon skillnad om vi har 27 eller 40 medlemsländer?
- När ska landets (i kollektivets fall individens) intressen tas till vara och när skall unionens intressen gå före?
- Inom vilka frågor bör medlemsländerna ha "vetorätt"?

6. AKUT HJÄLP TILL MÄNNISKOR I NÖD

Ett kollektiv i närheten av ert har brunnit och fem personer behöver akut någonstans att bo! De har nu kontaktat er och undrar om de kan få tak över huvudet tills de hittar någonstans att bo. På grund av brandföreskrifter får inga personer bo i de allmänna utrymmena av huset, såsom vardagsrummet och köket, utan det är alltså era egna rum som gäller. För ett par år sedan ställdes ni inför samma problem då ett annat kollektiv i närheten skulle totalrenoveras. Följden blev då att tre personer tog på sig uppgiften att husera dessa människor.

Hur ska ni göra med dessa fem personer? Ska det vara upp till var och en och bestämma om de vill hjälpa? Eller ska ni utforma gemensamma regler för sådana här situationer, och hur ska de se ut i så fall?

Reflektion

- Hur uppfattade ni spelet?
- Var det roligt? Svårt? Etc.
- Hur var det att spela en roll?

Tolkning

- Hur utvecklades diskussionen?
- Vilka olika åsikter presenterades? Kunde ni enas om något?
- Skulle det vara fortsatt upp till var och en eller kom ni fram till någon gemensam strategi?

Generalisering

Förklara (om eleverna inte redan förstått det) att diskussionen om akut hjälp till människor i nöd kan kopplas samman med asylfrågor som diskuteras inom EU.

- Ska EU ha en gemensam asylpolitik? Om inte, vad är alternativet?
- Hur ser det ut i EU idag?
- Tycker ni att EU ska sätta upp regler som "tvingar" länder att ta emot människor från exempelvis krigshärjade länder?
- Om inte, vad händer om inget land tar emot flyktingar?
- Å andra sidan, vad får det för konsekvenser om ett land blir "tvingat" att ta emot flyktingar och detta land inte kan ta emot dessa människor på ett bra sätt? Och vad är egentligen ett bra sätt?
- Är asylfrågor något som EU borde arbeta med i framtiden?

7. VAL TILL BYARÅDET

I kvarteret där ert kollektiv ligger finns många hus. I området finns gemensamma grönområden m.m. och ett förslag ligger nu att skapa ett forum, ett "byaråd", där ni boende kan diskutera gemensamma frågor. Beroende på antal boende i respektive hus får man olika många platser i detta råd. Det finns två stora kollektiv i området och de ska ha sju representanter vardera i byarådet. Alla övriga hus kommer ha olika många representanter och totalt ska rådet bestå av 30 personer. Ert kollektiv har fått två platser till förfogande.

Det ni ska ta ställning till är om ni tycker att förslaget om ett byaråd är bra, och i så fall hur ni ska utse era representanter?

Reflektion

- Hur uppfattade ni spelet?
- Var det roligt? Svårt? Etc.
- Hur var det att spela en roll?

Tolkning

- Vad var er uppgift?
- Vad tyckte ni om förslaget?
- Kändes det viktigt för er att vara med i byarådet?
- I så fall, hur skulle ni utse era representanter?

Generalisering

Förklara (om eleverna inte redan förstått det) att diskussionen om val till byarådet skulle kunna kopplas till val till Europaparlamentet.

- Vad finns det för skillnader/likheter med kollektivets byaråd och Europaparlamentet?
- Är det viktigt för enskilda länder såsom Sverige att sitta med i Europaparlamentet?
- Är det viktigt att som EU-medborgare gå och rösta i detta val? Är det viktigare att rösta när det är nationellt val? I så fall, varför?
- Borde alla EU:s institutioner ha folkvalda representanter? Varför? Varför inte?

8. ÖPPNA ELLER LÅSTA DÖRRAR?

Alla som bor i kollektivet har valt att bo i huset av olika anledningar. Vissa personer vill umgås mycket med sina medboende och har alltid sin dörr vidöppen. Andra behöver mycket egentid och låser ofta sin dörr. Några personer har nu uttryckt missnöje med att vissa gladeligen går in och ut i andras rum medan de själva alltid håller sin dörr låst. En medlem i kollektivet misstänker att någon har stulit dennes mobil och kräver att ni utser någon som går igenom allas rum för att leta reda på mobilen.

Det ni nu ska ta ställning till är om ni ska ha några regler för detta samt om ni ska hålla ytterdörren låst eller olåst.

Reflektion

- Hur uppfattade ni spelet?
- Var det roligt? Svårt? Etc.
- Hur var det att spela en roll?

Tolkning

- Hur utvecklades diskussionen?
- Vad skulle gälla inom huset, dvs. för era rum? Vad kom ni fram till gällande ytterdörren?
- Hur gick diskussionen kring om någon skulle leta igenom de andras rum?

Generalisering

Förklara (om eleverna inte redan förstått det) att diskussionen om öppna/låsta dörrar kan kopplas samman med frågan om den fria rörligheten och den inre marknaden inom EU samt EU:s relation till omvärlden.

- Är detta en bra liknelse? Vad finns det för likheter/skillnader mellan kollektivets problem och EU:s?
- Vad kan den öppna/låsta ytterdörren representera på EU-nivå?
- Hur skulle det fungera inom EU om vissa länder stängde sina gränser och vissa höll sina öppna?
- Hur agerar EU gentemot omvärlden?
- Hur ska EU samarbeta kring den organiserade kriminaliteten?

9. GRÖNSAKSFÖRSÄLJNINGEN

Varje månad ger alla boende i kollektivet en slant till den gemensamma kassan. Förutom att betala gemensamma räkningar så delas det även ut lite pengar till ändamål som ni vill uppmuntra. Exempelvis får en person en slant för att städa de allmänna utrymmena och tre personer har gått samman för att odla grönsaker i köksträdgården, något de får lite pengar för. Flera personer utanför kollektivet har hört av sig och vill sälja grönsaker till er mycket billigare än vad de tre personerna kan erbjuda.

Hur ska ni ställa er till detta, d.v.s. ska de tre boende fortsatt få bidrag? Ska ni fortsätta köpa grönsaker av dem?

Reflektion

- Hur uppfattade ni spelet?
- Var det roligt? Svårt? Etc.
- Hur var det att spela en roll?

Tolkning

- Vad fanns det för argument för och emot att fortsätta ge bidrag och köpa grönsaker av de boende i kollektivet?
- Vad var fördelarna med att istället handla av personer utanför kollektivet?
- Kunde ni enas om något beslut?

Generalisering

Förklara (om eleverna inte redan förstått det) att diskussionen om bidrag till grönsaksförsäljning kan kopplas samman med EU:s budget och hur unionen ska prioritera sina utgifter. En specifik koppling kan även göras till EU:s gemensamma tullar, handel och jordbruksfrågan.

- Vilka områden bör EU ge bidrag till?
- Vad finns det för likheter mellan bidrag till grönsaksodlarna i kollektivet och jordbrukare inom EU? Vad finns det för skillnader?
- Bör EU ge bidrag till vissa ändamål även om aktörer utanför unionen kan erbjuda varor billigare? Varför? Varför inte?
- Vad finns det för handels- och tullregler inom unionen och utanför?

10. INVESTERINGAR I KOLLEKTIVETS GEMENSAMMA EKONOMI

En person i kollektivet blir plötsligt arbetslös. Efter som personen tidigare bidragit mycket till den gemensamma ekonomin och är mycket kreativ, framkommer ett förslag om att investera i en vävstol till den här personen. Några medlemmar i kollektivet tycker att det är en alldeles utmärkt idé, då den här personen i framtiden skulle kunna dra in mycket pengar till kollektivet. Andra tycker att det är onödigt och orättvist att lägga pengar på en person, tänk om någon annan blir arbetslös? Ska ni investera i nya saker till den personen också?

Ska ni hjälpa personen som blivit arbetslös?

Reflektion

- Hur uppfattade ni spelet?
- Var det roligt? Svårt? Etc.
- Hur var det att spela en roll?

Tolkning

- Hur utvecklades diskussionen?
- Vilka argument fanns för och emot att investera i en vävstol?

Generalisering

Förklara (om eleverna inte redan förstått det) att diskussionen om vävstolen kan kopplas samman med frågan om en gemensam arbetsmarknadspolitik – vem ska betala för svängningar i ekonomin?

- Är det EU:s ansvar att skaffa fram jobb? Varför? Varför inte?
- Vem ska betala för den ekonomiska krisen? Om den endast är i ett annat land?
- Vad för fördelar kan det finnas i att EU investerar i enskilda projekt eller länder? Och vad kan det finnas för nackdelar?

11. LOPPISEN

Alla boende i kollektivet bestämde sig för ett tag sedan att anordna en loppis. Alla skulle sälja saker de inte längre använde eller ville ha. Alla pengar som tjänades in skulle läggas i en gemensam kassa för kollektivets framtida skötsel, så som kommande renoveringar. Loppisen går bra och ni samlar in mycket pengar. Men efter att loppisen är genomförd uppstår diskussion. Det visade sig att vissa medlemmar inte fick sålt något på loppisen, medan andra sålde för jättemycket. Nu menar vissa att det är orättvist att alla loppispengar ska läggas i en kassa för gemensamma behov, då inte alla har bidragit till denna. Andra menar att de som inte fick sålt något gjort sitt bästa – de kan inte hjälpa att deras prylar inte var eftertraktade. Dessutom bestämdes det från början att alla intjänade pengar skulle tillfalla samma kassa.

Hur ska ni ställa er till detta? Ska pengarna tillfalla en gemensam kassa för kollektivets skötsel eller inte?

Obs! Du som handledare måste välja ut tre roller som representerar dem som inte lyckats sälja något på loppisen. Välj även ut två roller som fick sålt väldigt mycket på loppisen.

Reflektion

- Hur uppfattade ni spelet?
- Var det roligt? Svårt? Etc.
- Hur var det att spela en roll?

Tolkning

- Hur utvecklades diskussionen?
- Varför var det svårt att komma överens om hur ni skulle göra?
- Vilka argument fanns det för att alla skulle få ta del av den gemensamma kassan? Vilka fanns det emot?

Generalisering

Förklara (om eleverna inte redan förstått det) att diskussionen om loppisen kan kopplas samman med det europeiska ekonomiska och monetära samarbetet och euron som gemensam valuta.

- Är detta en bra liknelse? Vad finns det för likheter/skillnader mellan kollektivets problem med loppisen och EMU/euro-samarbetet?
- Vad ser vi för problem idag med det EU:s ekonomiska och monetära samarbete?
- Vem ska betala för den ekonomiska krisen? Om den endast är i ett annat land?

12. UPPVÄRMNING AV HUSET

Kollektivet värms i dag upp av kol och olja. Detta är inte bra för miljön och vissa i kollektivet önskar byta uppvärmningskälla. Ett förslag är att installera bergvärme. Men alla medlemmar är inte helt positiva till förslaget. Det är mycket dyrt och vissa menar att de inte har råd med en sådan investering. Dessutom kommer det inte bli lönsamt förrän om tio år. Kommer alla bo kvar då?

Hur ska kollektivet ställa sig till detta, ska ni installera bergvärme?

Reflektion

- Hur uppfattade ni spelet?
- Var det roligt? Svårt? Etc.
- Hur var det att spela en roll?

Tolkning

- Hur utvecklades diskussionen?
- Vilka var för och emot att installera bergvärme? Varför?
- Spelade det någon roll vad någon tycker om ljud från borrhålet?

Generalisering

Förklara (om eleverna inte redan förstått det) att diskussionen om uppvärmningen kan kopplas samman med frågan om EU:s energipolitik.

- Är detta en bra liknelse? Vad finns det för likheter/skillnader mellan kollektivets problem och energiförsörjningen bland EU:s medlemsländer?
- Hur ser energiförsörjningen i Europa ut i dag?
- Kan energifrågan skapa motsättningar inom unionen? På vilket sätt?
- Varifrån ska eller bör Europas energi komma? Idag och i framtiden?

FRÅGOR ATT ARBETA VIDARE MED

- Hur fungerar EU:s organisation?
- Var tas besluten och hur?
- Vilken roll har olika länder inom unionen?
- Vilka är de viktigaste framtidsfrågorna?

ÖVERBLICK ROLLER 1 AV 2

<p>BIBLIOTEKARIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du håller ofta med andra. • Du tycker om matlagning, konst och musik. • Du tycker om att kolla i de andra medlemmarnas skivsamlingar. 	<p>JURIDIKSTUDERANDE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du medlar ofta för att undvika konflikter. • Du tycker om blommor. • Du är mån om att odla grödor för kollektivets räkning. 	<p>YOGA- OCH MEDITATIONS-LÄRARE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du är buddist och vegetarian. • Du förvaltar ett stort arv. • Du gillar att handla ekologiska grönsaker.
<p>FÖRSKOLELÄRARE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du är vegetarian. • Du tycker om fester du slipper städa efter. • Du behöver mycket tid för dig själv. 	<p>SNICKARE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du bygger modeller på fritiden. • Du lyssnar ofta på musik på hög volym. • Du tycker mycket om djur. 	<p>HEMMAFRU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du är ofta glad. • Du är gift med brevbäraren och har tre barn. • Du bor i kollektivet för att du tjänar på det ekonomiskt.
<p>BREVBÄRARE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du har svårt att bestämma dig. • Du är gift med hemmafrun och har tre barn. • Du tycker om sport och stora cigarrer. 	<p>SKOMAKARE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du röker pipa regelbundet. • Du vill helst att allt ska vara som det alltid varit. • Du har aldrig använt internet. 	<p>BRANDMAN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du har ett varierade humör. • Du umgås gärna med personer utanför kollektivet. • Du tycker om att cykla.
<p>KULTURJOURNALIST PÅ EN LANDSORTSTIDNING</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du är ensamstående och har två barn. • Du äger en kraftfull dator. • Du tycker det är för mycket spring i kollektivet. 	<p>ARBETSSÖKANDE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du är kritisk till det mesta. • Du sitter i kommunfullmäktige. • Du är nyinflyttad och trivs. 	<p>FLYGVÄRDINNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du tycker om att laga god mat men inte att diska. • Du är ofta bortrest. • Du gillar att äta grönsaker från trädgården.
<p>LÅGSTADIELÄRARE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du är intresserad av trädgårdsarbete. • Du har problem med alkohol. • Du älskar att umgås med folk och är ogärna ensam. 	<p>INGENJÖR</p> <ul style="list-style-type: none"> • När du var ung var du medlem i ett motorcykelgäng. • Du är mycket noggrann. • Du är misstänksam mot grannarna. 	<p>VD FÖR ETT IT-FÖRETAG</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du är noga med att skilja på privatliv och arbete. • Du är rökare. • Du gillar när du hittar den billigaste varan i affären.

ÖVERBLICK ROLLER 2 AV 2

<p>BILMONTÖR</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du är vegetarian och rökare. • Du lyssnar på klassisk musik. • Du har två katter och funderar på en till. 	<p>FORSKARE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du går ofta på teater och tycker om komedifilmer. • Du har precis köpt en elbil. • Du gillar riktigt lyxig mat. 	<p>PROGRAMMERARE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du arbetar mycket övertid. • Du har en bärbar dator. • Du blir ofta trött på de boende i huset.
<p>GYMNASIELÄRARE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du är mycket intresserad av musik. • Du har två vuxna barn. • Du har sällan pengar över i slutet av månaden. 	<p>TRÄDGÅRDSMÄSTARE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du har skulder hos kronofogden. • Du är nykterist. • Du är allergisk mot pälsdjur. 	<p>PRÄST</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du tycker om att laga mat till andra. • Du spenderar mycket tid vid facebook. • Du tycker om att bada utomhus.
<p>EKONOMIASSISTENT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du är tveksam till många av kollektivets regler. • Du är feströkare. • Du tycker det är äckligt att bada utomhus. 	<p>TAXICHAUFFÖR</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du tycker om att jaga och vara i naturen. • Du gillar whiskey. • Du skulle kunna tänka dig en hund. 	<p>PSYKOLOG</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du är storrökare. • Du älskar att umgås med de som bor i huset och har alltid din dörr öppen. • Du läser mycket.

EXTRA ROLLER

<p>MUSIKER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du är nikotinberoende och röker var tredje timma. • Du gillar inte att umgås via sociala medier. Det är trevligare att träffas på riktigt. 	<p>PENSIONÄR</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du vill vara och betar dig som om du var 30 år yngre. • Du försöker alltid handla så billigt det går. • I hemlighet gillar du skvaller. 	<p>KORVKIOSKÄGARE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du tycker om starka kryddor, dyra viner och fina cigariller. • Du gillar grönsakerna som odlas i trädgården. • Du känner dig ofta missförstådd.
<p>POLIS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pengar är inte viktigt i livet. • Du gillar inte folk som är lata. • Du vill helst inte att någon kommer in i ditt rum. 	<p>SEXUALUPPLYSARE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du röker regelbundet. • Du tycker ni borde ha varmare inomhus. • Du umgås bara med några i kollektivet. 	<p>EU-SAMORDNARE I KOMMUNEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Du vandrar i Saharaöknen varje år. • Du är rökare och har försökt sluta minst 1000 gånger. • Du gillar att äta frukost utomhus.

BILAGA 1 - PROBLEMEN

KOLLEKTIVET

- ETT SPEL OM INFLYTANDE

1. RÖKNING

Hosta har på senare tid drabbat några av er, och ni tror att det beror på att det finns medlemmar i kollektivet som röker inomhus. Inga regler finns uppsatta kring rökvanorna men alla är medvetna om konsekvenserna.

Frågan är om rökningen begränsas?

Kollektivets regler

- Allt som rör pengar kräver två tredjedelars majoritet
- Allt som rör nyinflyttningar kräver total enighet
- Alla inköp kräver två tredjedelars majoritet
- Alla trivselfrågor (ljudnivå, rökning, sopor m.m.) kräver två tredjedelars majoritet

2. NYINFLYTTNING

Ett flertal olika personer har anmält att de vill flytta in i kollektivet och det finns några lediga rum i huset.

Kollektivet bör ta ställning till om ni vill att fler ska flytta in och i sådant fall vilka krav ni ska ha på personerna som flyttar in.

Kollektivets regler

- Allt som rör pengar kräver två tredjedelars majoritet
- Allt som rör nyinflyttningar kräver total enighet
- Alla inköp kräver två tredjedelars majoritet
- Alla trivselsfrågor (ljudnivå, rökning, sopor m.m.) kräver två tredjedelars majoritet

3. BREDBAND

En person har satt upp namnlistor för att samla stöd för att dra in bredband i kollektivet. Många i kollektivet tycker att bredband är en onödig lyx och oroar sig för hur det kommer att användas – kommer medlemmarna att ladda ner olagligt material? Kommer någon att vilja porrsurfa? Behövs ett regelverk för internetanvändning? Ska man dela kostnaden för bredbanden, betala för varje timme man använder internet eller för varje gigabyte man laddar ned? Ska den som inte vill betala ändå få låna bredbandet ibland eller förbjudas att använda det?

Hur ska ni göra? Ska kollektivet dra in bredband?

Kollektivets regler

- Allt som rör pengar kräver två tredjedelars majoritet
- Allt som rör nyinflyttningar kräver total enighet
- Alla inköp kräver två tredjedelars majoritet
- Alla trivselsfrågor (ljudnivå, rökning, sopor m.m.) kräver två tredjedelars majoritet

4. EKONOMIN

Avgiften för att vara med i kollektivet är i nuläget baserat på en komplicerad matematisk formel där medlemmarna betalar olika mycket beroende på hur mycket pengar de tjänar samt en del andra faktorer. På sista tiden har det varit dålig uppföljning av ekonomin och ett nytt system behövs.

Hur ska det se ut? Förslagen som finns är:

1. Medlemmarna betalar lika mycket.
2. Medlemmarna betalar efter inkomst.
3. Medlemmarna betalar efter tillgångar.
4. Medlemmarna betalar efter både inkomst och tillgångar.
5. Medlemmarna lägger alla sina pengar och tillgångar i en stor gemensam pott.
6. Medlemmarna betalar efter hur mycket de jobbar i kollektivet.
7. Medlemmarna betalar efter hur mycket mat de äter.
8. Medlemmarna betalar efter storleken på rummet de bor i.
9. En kompromiss mellan ovanstående alternativ (hur kan den se ut?)

Kollektivets regler

- Allt som rör pengar kräver två tredjedelars majoritet
- Allt som rör nyinflyttningar kräver total enighet
- Alla inköp kräver två tredjedelars majoritet
- Alla trivselsfrågor (ljudnivå, rökning, sopor m.m.) kräver två tredjedelars majoritet

5. TRIVSELREGLER

En majoritet av kollektivets medlemmar tycker att det inte ska krävas två tredjedelars majoritet när ni fattar beslut i trivselfrågor. De vill nu rösta om detta. Ni inser då att ni inte har bestämt någon metod för att ändra reglerna ni skrev upp när kollektivet grundades. Några medlemmar hävdar att total enighet borde krävas för att ändra röstningsreglerna. Ett par personer vill ha en regel som ger nyinflyttade medlemmar i kollektivet en halv röst var.

Hur ska ni hantera den här frågan?

Hur stor majoritet ska krävas för att ändra reglerna?

Ska man alls få ändra dem?

Kollektivets regler

- Allt som rör pengar kräver två tredjedelars majoritet
- Allt som rör nyinflyttningar kräver total enighet
- Alla inköp kräver två tredjedelars majoritet
- Alla trivselfrågor (ljudnivå, rökning, sopor m.m.) kräver två tredjedelars majoritet

6. AKUT HJÄLP TILL MÄNNISKOR I NÖD

Ett kollektiv i närheten av ert har brunnit och fem personer behöver akut någonstans att bo! De har nu kontaktat er och undrar om de kan få tak över huvudet tills de hittar någonstans att bo. På grund av brandföreskrifter får inga personer bo i de allmänna utrymmena av huset, såsom vardagsrummet och köket, utan det är alltså era egna rum som gäller. För ett par år sedan ställdes ni inför samma problem då ett annat kollektiv i närheten skulle totalrenoveras. Följden blev då att tre personer tog på sig uppgiften att husera dessa människor.

Hur ska ni göra med dessa fem personer?

Ska det vara upp till var och en och bestämma om de vill hjälpa?

Eller ska ni utforma gemensamma regler för sådana här situationer, och hur ska de se ut i så fall?

Kollektivets regler

- Allt som rör pengar kräver två tredjedelars majoritet
- Allt som rör nyinflyttningar kräver total enighet
- Alla inköp kräver två tredjedelars majoritet
- Alla trivselsfrågor (ljudnivå, rökning, sopor m.m.) kräver två tredjedelars majoritet

7. VAL TILL BYARÅDET

I kvarteret där ert kollektiv ligger finns många hus. I området finns gemensamma grönområden m.m. och ett förslag ligger nu att skapa ett forum, ett "byaråd", där ni boende kan diskutera gemensamma frågor. Beroende på antal boende i respektive hus får man olika många platser i detta råd. Det finns två stora kollektiv i området och de ska ha sju representanter vardera i byarådet. Alla övriga hus kommer ha olika många representanter och totalt ska rådet bestå av 30 personer. Ert kollektiv har fått två platser till förfogande.

Det ni ska ta ställning till är om ni tycker att förslaget om ett byaråd är bra, och i så fall hur ni ska utse era representanter?

Kollektivets regler

- Allt som rör pengar kräver två tredjedelars majoritet
- Allt som rör nyinflyttningar kräver total enighet
- Alla inköp kräver två tredjedelars majoritet
- Alla trivselsfrågor (ljudnivå, rökning, sopor m.m.) kräver två tredjedelars majoritet

8. ÖPPNA ELLER LÅSTA DÖRRAR?

Alla som bor i kollektivet har valt att bo i huset av olika anledningar. Vissa personer vill umgås mycket med sina medboende och har alltid sin dörr vidöppen. Andra behöver mycket egentid och låser ofta sin dörr. Några personer har nu uttryckt missnöje med att vissa gladeligen går in och ut i andras rum medan de själva alltid håller sin dörr låst. En medlem i kollektivet misstänker att någon har stulit dennes mobil och kräver att ni utser någon som går igenom allas rum för att leta reda på mobilen.

Det ni nu ska ta ställning till är om ni ska ha några regler för detta samt om ni ska hålla ytterdörren låst eller olåst.

Kollektivets regler

- Allt som rör pengar kräver två tredjedelars majoritet
- Allt som rör nyinflyttningar kräver total enighet
- Alla inköp kräver två tredjedelars majoritet
- Alla trivselsfrågor (ljudnivå, rökning, sopor m.m.) kräver två tredjedelars majoritet

9. GRÖNSAKS- FÖRSÄLJNINGEN

Varje månad ger alla boende i kollektivet en slant till den gemensamma kassan. Förutom att betala gemensamma räkningar så delas det även ut lite pengar till ändamål som ni vill uppmuntra. Exempelvis får en person en slant för att städa de allmänna utrymmena och tre personer har gått samman för att odla grönsaker i köksträdgården, något de får lite pengar för. Flera personer utanför kollektivet har hört av sig och vill sälja grönsaker till er mycket billigare än vad de tre personerna kan erbjuda.

Hur ska ni ställa er till detta, d.v.s. ska de tre boende fortsatt få bidrag?

Ska ni fortsätta köpa grönsaker av dem?

Kollektivets regler

- Allt som rör pengar kräver två tredjedelars majoritet
- Allt som rör nyinflyttningar kräver total enighet
- Alla inköp kräver två tredjedelars majoritet
- Alla trivselsfrågor (ljudnivå, rökning, sopor m.m.) kräver två tredjedelars majoritet

10. INVESTERINGAR I KOLLEKTIVETS GEMENSAMMA EKONOMI

En person i kollektivet blir plötsligt arbetslös. Eftersom personen tidigare bidragit mycket till den gemensamma ekonomin och är mycket kreativ, framkommer ett förslag om att investera i en vävstol till den här personen. Några medlemmar i kollektivet tycker att det är en alldeles utmärkt idé, då den här personen i framtiden skulle kunna dra in mycket pengar till kollektivet. Andra tycker att det är onödigt och orättvist att lägga pengar på *en* person, tänk om någon annan blir arbetslös? Ska ni investera i nya saker till den personen också?

Ska ni hjälpa personen som blivit arbetslös?

Kollektivets regler

- Allt som rör pengar kräver två tredjedelars majoritet
- Allt som rör nyinflyttningar kräver total enighet
- Alla inköp kräver två tredjedelars majoritet
- Alla trivselsfrågor (ljudnivå, rökning, sopor m.m.) kräver två tredjedelars majoritet

11. LOPPISEN

Alla boende i kollektivet bestämde sig för ett tag sedan att anordna en loppis. Alla skulle sälja saker de inte längre använde eller ville ha. Alla pengar som tjänades in skulle läggas i en gemensam kassa för kollektivets framtida skötsel, så som kommande renoveringar. Loppisen går bra och ni samlar in mycket pengar. Men efter att loppisen är genomförd uppstår diskussion. Det visade sig att vissa medlemmar inte fick sålt något på loppisen, medan andra sålde för jättemycket. Nu menar vissa att det är orättvist att alla loppispengar ska läggas i en kassa för gemensamma behov, då inte alla har bidragit till denna. Andra menar att de som inte fick sålt något gjort sitt bästa – de kan inte hjälpa att deras prylar inte var eftertraktade. Dessutom bestämdes det från början att alla intjänade pengar skulle tillfalla samma kassa.

Hur ska ni ställa er till detta?
Ska pengarna tillfalla en gemensam kassa för kollektivets skötsel eller inte?

Kollektivets regler

- Allt som rör pengar kräver två tredjedelars majoritet
- Allt som rör nyinflyttningar kräver total enighet
- Alla inköp kräver två tredjedelars majoritet
- Alla trivselsfrågor (ljudnivå, rökning, sopor m.m.) kräver två tredjedelars majoritet

12. UPPVÄRMNING AV HUSET

Kollektivet värms i dag upp av kol och olja. Detta är inte bra för miljön och vissa i kollektivet önskar byta uppvärmningskälla. Ett förslag är att installera bergvärme. Men alla medlemmar är inte helt positiva till förslaget. Det är mycket dyrt och vissa menar att de inte har råd med en sådan investering. Dessutom kommer det inte bli lönsamt förrän om tio år. Kommer alla bo kvar då?

Hur ska kollektivet ställa sig till detta, ska ni installera bergvärme?

Kollektivets regler

- Allt som rör pengar kräver två tredjedelars majoritet
- Allt som rör nyinflyttningar kräver total enighet
- Alla inköp kräver två tredjedelars majoritet
- Alla trivselsfrågor (ljudnivå, rökning, sopor m.m.) kräver två tredjedelars majoritet

BILAGA 2 - ROLLERNA

KOLLEKTIVET

- ETT SPEL OM INFLYTANDE

BILAGA 2 - ROLLERNA 1 AV 2

BIBLIOTEKARIE

- Du håller ofta med andra.
- Du tycker om matlagning, konst och musik.
- Du tycker om att kolla i de andra medlemmarnas skivsamlingar.

JURIDIKSTUDERANDE

- Du medlar ofta för att undvika konflikter.
- Du tycker om blommor.
- Du är mån om att odla grödor för kollektivets räkning.

YOGA- OCH MEDITATIONSÄRARE

- Du är buddist och vegetarian.
- Du förvaltar ett stort arv.
- Du gillar att handla ekologiska grönsaker.

FÖRSKOLELÄRARE

- Du är vegetarian.
- Du tycker om fester du slipper städa efter.
- Du behöver mycket tid för dig själv.

SNICKARE

- Du bygger modeller på fritiden.
- Du lyssnar ofta på musik på hög volym.
- Du tycker mycket om djur.

HEMMAFRU

- Du är ofta glad.
- Du är gift med brevbäraren och har tre barn.
- Du bor i kollektivet för att du tjänar på det ekonomiskt.

BREVBÄRARE

- Du har svårt att bestämma dig.
- Du är gift med hemmafrun och har tre barn.
- Du tycker om sport och stora cigarrer.

SKOMAKARE

- Du röker pipa regelbundet.
- Du vill helst att allt ska vara som det alltid varit.
- Du har aldrig använt internet.

BRANDMAN

- Du har ett varierade humör.
- Du umgås gärna med personer utanför kollektivet.
- Du tycker om att cykla.

KULTURJOURNALIST PÅ EN LANDSORTSTIDNING

- Du är ensamstående och har två barn.
- Du äger en kraftfull dator.
- Du tycker det är för mycket spring i kollektivet.

ARBETSSÖKANDE

- Du är kritisk till det mesta.
- Du sitter i kommunfullmäktige.
- Du är nyinflyttad och trivs.

FLYGVÄRDINNA

- Du tycker om att laga god mat men inte att diska.
- Du är ofta bortrest.
- Du gillar att äta grönsaker från trädgården.

LÅGSTADIELÄRARE

- Du är intresserad av trädgårdsarbete.
- Du har problem med alkohol.
- Du älskar att umgås med folk och är ofta ensam.

INGENJÖR

- När du var ung var du medlem i ett motorcykelgäng.
- Du är mycket noggrann.
- Du är misstänksam mot grannarna.

VD FÖR ETT IT-FÖRETAG

- Du är noga med att skilja på privatliv och arbete.
- Du är rökare.
- Du gillar när du hittar den billigaste varan i affären.

BILAGA 2 - ROLLERNA 2 AV 2

BILMONTÖR

- Du är vegetarian och rökare.
- Du lyssnar på klassisk musik.
- Du har två katter och funderar på en till.

FORSKARE

- Du går ofta på teater och tycker om komedifilmer.
- Du har precis köpt en elbil.
- Du gillar riktigt lyxig mat.

PROGRAMMERARE

- Du arbetar mycket övertid.
- Du har en bärbar dator.
- Du blir ofta trött på de boende i huset.

GYMNASIELÄRARE

- Du är mycket intresserad av musik.
- Du har två vuxna barn.
- Du har sällan pengar över i slutet av månaden.

TRÄDGÅRDSMÄSTARE

- Du har skulder hos kronofogden.
- Du är nykterist.
- Du är allergisk mot pälsdjur.

PRÄST

- Du tycker om att laga mat till andra.
- Du spenderar mycket tid vid facebook.
- Du tycker om att bada utomhus.

EKONOMIASSISTENT

- Du är tveksam till många av kollektivets regler.
- Du är feströkare.
- Du tycker det är äckligt att bada utomhus.

TAXICHAUFFÖR

- Du tycker om att jaga och vara i naturen.
- Du gillar whiskey.
- Du skulle kunna tänka dig en hund.

PSYKOLOG

- Du är storrökare.
- Du älskar att umgås med de som bor i huset och har alltid din dörr öppen.
- Du läser mycket.

EXTRA ROLLER

MUSIKER

- Du är nikotinberoende och röker var tredje timma.
- Du gillar inte att umgås via sociala medier. Det är trevligare att träffas på riktigt.

PENSIONÄR

- Du vill vara och betar dig som om du var 30 år yngre.
- Du försöker alltid handla så billigt det går.
- I hemlighet gillar du skvaller.

KORVKIOSKÄGARE

- Du tycker om starka kryddor, dyra viner och fina cigariller.
- Du gillar grönsakerna som odlas i trädgården.
- Du känner dig ofta missförstådd.

POLIS

- Pengar är inte viktigt i livet.
- Du gillar inte folk som är lata.
- Du vill helst inte att någon kommer in i ditt rum.

SEXUALUPPLYSARE

- Du röker regelbundet.
- Du tycker ni borde ha varmare inomhus.
- Du umgås bara med några i kollektivet.

EU-SAMORDNARE I KOMMUNEN

- Du vandrar i Saharaöknen varje år.
- Du är rökare och har försökt sluta minst 1000 gånger.
- Du gillar att äta frukost utomhus.